

Meşe Aralamalarının *Armillaria* spp. Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması Yumurtatepe Örneği

Projenin Özet Tanıtımı

Kırklareli ili Vize ilçesi Yumurtatepe bölgesinde *Armillaria mellea* ve *A. tabascens* mantarlarının meşe (*Quercus petraea*, *Q. frainetto*, *Q. robur*) ölümlerine yol açtığı tespit edilmiştir. *Armillaria*; oksijen taşıma kabiliyetinde olan rhizomorflar sayesinde serbest oksijen olmayan yerlerde de yaşamını sürdürerek katı besin maddeleri içinde uzun mesafelere gidebilme, bir ağaçtan diğerine bulaşarak tahribatını genişletme, humusta saprofit olarak bulunabilme gibi özellikleri nedeniyle oldukça tehlikelidir. Baltalık işletme şeklinin toprakta ve ağaçlar üzerindeki olumsuz etkileri en çok meşe alanlarında görülmektedir. Sürgün veren kütüğün yaşı ile doğru orantılı olarak kök sürgününden gelişen ağaçlara arız olma ihtimali daha fazla olduğundan *Armillaria* spp. en çok meşe baltalıklarında ve koruya tahvil sahalarında görülmekte, kök çürüklüğüne ve kurumalara sebep olmaktadır. Hastalık bulaşan ağaçların birkaçı yıl gibi kısa bir sürede kuruması, hastalık desenlerinin hızla yayılması nedeniyle *Armillaria* spp. ile mücadele oldukça önem kazanmaktadır. Meşe ölümleri genellikle kapalı meşcerelerde meydana gelmekte, sıklık ağaçlar üzerinde baskı oluşturmaktadır. Aralama ile meşcere dinamiklerinin değiştirilmesi ve bu suretle toprağın ıslah edilmesi, sıklık ve kapallılığın azaltılarak ağaçlar için daha geniş bir yaşam ortamının oluşturulması, ağaçlar üzerindeki baskının ve *Armillaria* spp. yetiştirme ortamının ortadan kaldırılması hedeflenmektedir. SPSS programıyla göğüs yüzeyi ve hastalık derecesi bakımından eşit olan 50 x 50 m. büyüklüğünde homojen 12 adet parsel başlangıçta varyans analizi ile belirlenmiştir. Deneme parsellerinde göğüs yüzeyinin % 25'i , % 50'si ve % 75'i 3 tekrarlı olarak çıkarılmıştır. Her parselde tesis edilecek 9 sabit noktadan proje başlangıcında alınan toprak örneklerinde toprağın pH, Tuzluluk, Nt, C, CaCO₃ ve toz, kil ölçümleri; Ölü Örtünün C ve Nt ölçümleri yapılmıştır. Aralamadan sonra Deneme ve Kontrol Parsellerinde her üç ayda bir, toprağın pH, Tuzluluk, Nt, C, CaCO₃ ölçümleri ile Ölü Örtünün C ve Nt ölçümleri yapılacak ve taç durumu ve hasar etmenleri, mantar bulaşmış ağaç miktarı ICP formatına göre belirlenerek hastalığın seyri takip edilecektir. Aralama sonucunda sağlıklı meşe ağaçlarının çoğalması ve ölümlere yol açan zararlı mantar popülasyonunun azalması hedeflenmektedir. Mantar zararı iğne yapraklı ağaçlarda, tür değişikliği yapılan alanlarda, özel ağaçlandırma sahalarında ve meyve ağaçlarında da görüldüğünden yaygın etkisi oldukça geniş olacaktır.

Proje Başlangıç ve Bitiş Tarihi

2014-2019

Proje Yürütücüsü Müdürlük

Marmara Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü / İstanbul

Proje Yürütücüsü

Hüseyin KABA

İrtibat:

Hüseyin KABA

Tel: +90 212 2627710-30 Hat /Dahili 2474

E-posta: huseyinkaba@ogm.gov.tr